

[Hartvig Frisch.]

Det andet Argument var det, at hvis man tænkte sig et Stridsspørgsmaal, ved hvis Afgørelse man i Raadet skulde overstemme en af de store, ledende Nationer — og det var jo det, der vilde kunne ske, hvis man tog den almindelige Afstemningsregel —, maatte vi stille os selv det Spørgsmaal: Har det i saa Fald nogen Realitet i sig? Er det ikke blot — hvad skal jeg sige — en Drøm om, at man kan bruge juridiske Formuleringer til at binde de elementære Kræfter, som skjuler sig bag Verdens store Politik? Her maatte vi erkende, at der var mere Nøgtørhed, Realisme og Sandhed i at indrømme, at hvis det er en af de Stormagter, hvis Omfang og Potentiel er som vi kender det fra denne Krig, der decideret modsætter sig en Handling eller Beslutning, ja, saa kan man lige saa godt sige rent ud, uden at lyve det fjerneste for sig selv, at i saa Tilfælde betyder det Krigen, og i saa Tilfælde vil denne Pagt intet være. Derfor ser jeg saadan paa det — netop sammenlignet med Folkeforbundspagten, som havde den ideelle Tanke, at man ved juridiske Formler kunde binde disse store, elementære Kræfter. I Modsætning dertil ligger der i dette Dokument, at medens man ved Sikkerhedsraadets Hjælp og ved de Beslutninger, der træffes dér, kan opretholde Verdens Fred og Sikkerhed over for Stridigheder, som maatte opstaa, hvor mindre Nationer og mellemstore Nationer er paa Tale, erkender man her, at hvis det drejer sig om dybtgaaende Strid mellem selve de Stormagter, der danner Kærnen i Pagten — ja, saa er ingen Jura virksom. Det er det, der ligger i Jaltaregelen, som den ogsaa kaldes, idet den jo blev indgaaet paa Krim af de tre Store: Roosevelt, Stalin og Churchill.

Men hertil kommer endelig, hvad jeg ikke vil unnlade at fremhæve, at det fra de smaa Nationers Synspunkt er et Spørgsmaal, om det ikke alligevel er en gunstigere Stilling, vi kommer i under denne Pagt, end den, vi var blevet stillet i under Folkeforbundspagten i dens sidste Fase, for under denne Pagt vil vi i hvert Fald ikke kunne risikere, at en eller flere Stormagter bringer os smaa Nationer i et Modsætningsforhold til en Stormagt eller en Gruppe af andre Stormagter — og det var faktisk det, der skete siden 1935 i Folkeforbundet. Det kan ikke ske efter

denne Pagt. Den Dag en saadan Konflikt vilde tegne sig og udbyrde, vil Vetoregelen virke som en Nødbremse, saa at den Situation ikke kan opstaa. Saa kan man sige, at Pagten kan sprænges; men man kan ikke bruge de mindre eller mellemstore Nationer til at drive frem foran sig imod en Stormagt, og det er i og for sig et Argument, der for de smaa Nationer ogsaa vejer med i Vægtskaalen.

Det er klart, at det Sikkerhedsraad, der dannes — saadan som Pagten er bygget op —, faar en ganske overordentlig Magt og samtidig, som den højtærede Udenrigsminister sagde, et meget stort Ansvar. Det vil man kunne se, naar man læser Artikel 43, der er en af de Artikler, som for de smaa Nationer har ganske særlig Interesse. Denne Artikel er delt i 3 Stykker, og i det første Stykke — som jeg med den højtærede Formands Tilfaldelse vil citere —, staar der:

„For at bidrage til Opretholdelse af mellemfolkelig Fred og Sikkerhed forpligter alle Medlemmer af De Forenede Nationer sig til paa Opfordring af Sikkerhedsraadet og i Overensstemmelse med særlig Overenskomst eller særlige Overenskomster at stille til Raadighed for dette de væbnede Styrker, den Bistand og de Lettelser, derunder Ret til Passage, som er nødvendige til Opretholdelse af mellemfolkelig Fred og Sikkerhed.“

Af dette første Stykke ser man, hvilken vidtgaende Beføjelse der overdrages Sikkerhedsraadet, som derfor netop ogsaa ifølge Pagten faar knyttet en militær Stab til sig, der har Myndighed over Troppestykker, Kontingenter fra de forskellige Lande. Det vil man se, naar man gaar videre til Stk. 2 i samme Artikel, hvori det hedder:

„Saadan Overenskomst eller saadanne Overenskomster skal fastsætte Antal og Art af de nævnte Styrker, deres Beredskabsgrad og Fordeling i Almindelighed samt Arten af de Lettelser og den Bistand, der skal ydes.“

Man vil se, at det er de Tropper, jeg taler om her, der staar under denne Stabs Ledelse, som igen hører under Sikkerhedsraadet.

Endelig staar der i det tredje Stykke:

„Forhandlinger om Overenskomsten eller Overenskomsterne skal finde Sted saa snart som muligt paa Sikkerhedsraadets Initiativ. De skal afsluttes mellem Sikkerhedsraadet og Medlemmer eller mel-